

ADOPTION OG SAMFUND

LANDSFORENINGEN AF ADOPTANTER

ÅRGANG 3, APRIL 1979, NR. 3.

Adoption & Samfund. Landsforening for Adoptanter. Medlemskab: kr. 140,- årligt for ægtepar, kr. 100,- for enlige. Abonnement på medlemsbladet: kr. 65,- årligt. Giro 2 14 31 35.

BESTYRELSEN

Formand:

Poul Skov Christensen
Egevangen 48, 8310 Tranbjerg.
Tlf. (06) 29 31 09.

Næstformand:

Erik Heine Nyfeldt
Venedigvej 11, 2300 København S.
Tlf. (01) 58 29 97.
Sommer: Valhallavej 13, Drysselbjerg, 4200 Slagelse.
Tlf. (03) 55 82 36.

Kasserer:

Otto Chr. Vang
Damgaardsvvej 30, 2930 Klampenborg.
Tlf. (01) 64 02 16.

Redaktør:

Gerda Skovmand Madsen
Ndr. Ringvej 9, 8850 Bjerringbro.
Tlf. (06) 68 27 61.

Sagsbehandler:

Lone Schmidt-Jørgensen
Niels Juuls Alle 36, 5250 Odense S.V.
Tlf. (09) 11 67 03.

Leif Ipsen

Sdr. Boulevard 162, 32, Odense C.
Tlf. (09) 11 33 33 (lokal 3252).

Sekretær:

Steen Pedersen
Vibeengen 18, 8541 Skødstrup.
Tlf. (06) 99 17 85.

Suppleanter:

Torben Bang-Jensen,
Husoddevej 45, 8700 Horsens.
Tlf. (05) 65 79 07.

Jørgen A. Simonsen

Kløvervej 1, 6500 Vojens.
Tlf. (04) 54 21 42.

LOKALFORENINGER.

Aarhus og Vejle Amter:

Poul Gudberg
Sankelmærksvej 40, 8600 Silkeborg.
Tlf. (06) 82 99 00.

Fyns Amt:

Ole Dyrvig
Egernvænget 43, 5800 Nyborg.
Tlf. (09) 31 44 38.

Københavns Amt og Roskilde Amt:

Københavns kommune, Frederiksborg kommune og Bornholms Amt:
Lis Sørensen
Ejbydalsvej 49, 2600 Glostrup.
Tlf. (02) 45 46 92.

Vestsjællands Amt og Storstrøms Amt:

Arnt Strynø
Fælledvej 12, Rønnebæk, 4700 Næstved.
Tlf. (03) 72 78 48.

Frederiksborg Amt:

Jens Rasmussen
Helsingørvej 7, 3480 Fredensborg.
Tlf. (03) 28 36 08.

Viborg Amt:

Jenny Christensen
Syrenvej 3, 7755 Bedsted.
Tlf. (07) 94 53 45.

Nordjyllands Amt:

Sven Bengtson
Bakkegårdsvej 59, 9830 Tårs.
Tlf. (08) 96 15 49.

Sønderjyllands og Ribe Amt:

J.A. Simonsen
Kløvervej 1, 6500 Vojens.
Tlf. (04) 54 21 42.

Adoption og Samfund:

Udkommer 10. januar, 10. marts, 10. april, 10. juni, 10. august, 10. september, 10. november og 10. december.
Deadline for meddelelser og annoncer den 26. i måneden forud for udgivelsesdatoen.

Abonnement kr. 65,00 årligt.
Redaktion: Ndr. Ringvej 9, 8850 Bjerringbro.
Redaktion: Inger Nielsen og Elisabeth Pedersen.
Ansvarsh. redaktør: Gerda Skovmand Madsen.

Adoption er atter blevet et presseemne. Og det må betyde at der er et eller andet galt.

Godkendelsesproceduren - forestillingerne hos sagsbehandlerne om, hvem der skal have lov at adoptere og hvem ikke, stemmer ikke overens med det ansøgere anser for rimeligt.

Undersøgelsen "ADOPTION - A Second Chance", viser med al tydelighed, at alderen og den økonomiske og uddannelsesmæssige status hos adoptivforældrene ikke er afgørende for, om et adoptionsforhold bliver vellykket eller ej, men at adoptivforældrenes motivation er det vigtigste. At de møder med ægte behov for at være noget for og tage sig af et barn er afgørende. At socialarbejderne står vaklende overfor ansøgere, især til udenlandske børn, er et andet problem, som denne undersøgelse bekræfter. Det er meget godt med veluddannede socialarbejdere, men har de en ængstelse for selv at have med mennesker af andre racer at gøre, vil det uvægerligt skinne igennem i deres arbejde. Som adoptant må man klart erkende, at der er et langt skridt fra at forestille sig sit eget lille rundkindede, lyshårede barn med klare blå øjne til et lille mørklødet, brunøjet barn på måske 2 - 3 - 4 år eller endnu ældre. Og er man ikke nødt til at gå denne proces igennem, får man aldrig nogen forestilling om, hvorledes det er. Socialarbejderne, der godkender til adoption, har oftest selv små lyshårede børn derhjemme, har aldrig oplevet barnløshedens trussel på egen krop, men har oplevet at et eller flere af børnene "bare kom, uden at det egentlig var meningen", og står derfor mærkeligt kølige og uforstående overfor ansøgerne. Og skriver, taler og formulerer man sig så ikke så godt, også fordi man prøver at tilpasse sig den kritiske situation, som en forundersøgelse er, så falder man uhjælpeligt igennem.

Der er dog ingen beviser for, at de mere sindrige adoptanter, der let smutter gennem nåleøjet, klarer rollen som forældre bedre end dem, der med nød og næppe slipper igennem. Det er ikke det antal år, man har gået i skole eller hjemmets ydre rammer, der er afgørende for succesen.

Og så er 1914-loven og dens fortolkning atter bragt på bane. Vist er der mange børn, der trænger til at blive bortadopterede! Men kun det antal, der er kvalificerede hjem til. Vi skal ikke så langt som i omtalte undersøgelse, hvor folk presses af religiøse eller velgørende organisationer til at gøre en god gerning. Men stadigvæk, selv om vi kun valgte de familier, der har en ægte motivation, ville det være muligt at skaffe børnene. Hvis 1914-loven blev anderledes fortolket, kunne vi komme i kontakt med langt flere enkeltpersoner og nå langt udenfor flydestinationerne, hvor børnene befinder sig i massevis. Det beløb, en adoption koster gennem de autoriserede organisationer, rækker jo også til selv at finde et barn. Formidlingen gennem de autoriserede organisationer er hverken en borgen for, at man får et barn, ej heller for at det er den billigste mulige løsning. Naturligvis vil dette vanskeliggøre formidlingen for organisationerne. Men da det ikke ser ud til, at de har andre løsninger og ikke er i besiddelse af smidighed, må andre forsøge sig. Så sent som i sidste week-end kunne man læse i Jyllandsposten, at der kun fandtes 7-8 årige børn ledige til adoption, og lakonisk afgjordes sagen med et: Og dem vil danske adoptivforældre jo ikke have. Bøtten kunne vendes, således at man sagde: Nu er børnene 7-8 år gamle, og så må danske adoptivforældre motiveres for at modtage disse børn! Men der sker ingen motivation, ingen ændringer i holdninger, ingen forsøg på nytænkning. - Den må komme fra Adoption og Samfund!

Gerda Skovmand Madsen

Nyt om ADOPTION:

Nedbringelse af ventelisten for adoption af danske børn.

Fra adoptionsnævnet foreligger forslag til justitsministeren om nedbringelse af adoptionsnævnets venteliste over ansøgere til anonym adoption af dansk spædbarn.

1. april 1976 overtog adoptionsnævnet arbejdet med anvisning af danske børn til anonym bortadoption. Der var dengang ca. 1100 ansøgere. Adoptionsnævnet har anvist 133 børn. Ventelisten omfatter pr. september 1023 ansøgere. Disse er ikke forundersøgt.

Der anvises nu ca. 50 børn om året.

Adoptionsnævnet ønsker at iværksætte følgende retningslinier:

1. Alle ansøgerfamilier, som er noteret på venteliste senest den 31. marts 1973, forundersøges straks. (D.v.s. 252 ansøgerpar, når fraregnes de familier, der allerede har 2 børn i hjemmet, eller som er faldet - eller i løbet af kort tid vil falde - for aldersgrænserne).
2. Familier, som er noteret på venteliste i tiden 1. april 1973 - 31. marts 1976, forundersøges umiddelbart efter den 1. april 1979.
3. Familier, som er noteret på venteliste den 1. april 1976 og senere vil tidligst blive forundersøgt efter den 1. april 1980. Adoptionsnævnet vil omkring den 1. marts 1980 tage stilling til tidspunktet for forundersøgelse af disse ansøgerfamilier og underrette socialcentrene og familierne herom.
4. Familier, der allerede har 2 børn i hjemmet, skal ikke længere kunne komme i betragtning ved anvisning af dansk barn til adoption. Sådanne familier bør derfor ikke forundersøges, medmindre de ønsker at adoptere et af nævnets vanskelig anbringelige børn, d.v.s. børn med fysisk eller psykisk handicap, herunder børn med sinkerisiko.
5. I øvrigt gælder de hidtidige godkendelseskrav for adoptivforældre, hvorved særligt bemærkes, at aldersgrænsen ved anonym adoption af danske børn fortsat er 38 år for kvindens vedkommende og 40 år for mandens vedkommende, når barn kan anvises til familien.
6. Ansøgere, der ikke har fået anvist et barn inden 1 år fra tidspunktet for samrådets godkendelse, slettes af ventelisten.
7. Det er tanken at anmode socialcentrene om at forundersøge ansøgerfamilierne i overensstemmelse med det anførte og at skrive til samtlige ansøgere, som er noteret på nævnets venteliste, med orientering om deres sags videre behandling i overensstemmelse med ovenstående retningslinier og om baggrunden herfor.

Oplæg til foreningens politik.

Hovedbestyrelsen har ved flere lejligheder drøftet et par meget væsentlige punkter, som absolut trænger sig på. De drejer sig om formulering af foreningens politik samt mulighederne for at samle adoptivforældrene i een forening. I første omgang indebærer dette en eventuel sammenlægning af foreningerne Glemte Børn samt Adoption og Samfund, men de forældre-kredse, der støtter børnehjem m.m. i U-lande, eller som har fjernadopteret et barn, bør vel også have mulighed for at tilslutte sig foreningens arbejde.

Man kan spørge, om det i det hele taget er nødvendigt med en forældreforening. Nogle vil sikkert sige nej. Uden en forening for adoptivforældre kan man lettere negligere adoptivforældrenes ønske om ligestilling med biologiske forældre, og det bliver betydeligt lettere at lave "regler" på adoptionslovgivningens område. Der vil blot med mellemrum komme nogle utilfredse tilkendegivelser, som hurtigt bliver glemt igen.

Det skal være helt klart, at formålet med en forældreforening ikke skal være, at adoptivbørnene skal have mulighed for at komme sammen ved forskellige arrangementer, for de skal naturligvis integreres i den danske befolkning.

Men går man og leger med tanken om at adoptere et barn, er man blevet kasseret eller godkendt ved en forundersøgelse, eller har man allerede adopteret et par børn, må man ikke glemme de urimelige forhold, man kan blive udsat for eller har været igennem, man bør være opmærksom på muligheden for at drage nytte af eksperterens viden og af andre adoptivforældres erfaringer.

Det er også et spørgsmål, om samfundet virkelig ønsker, at det kun skal være "elitefamilier", der får lov at adoptere et barn. Hvilke kriterier skal opfyldes, for at der er tale om en "elitefamilie"? Problematikken omkring de strenge økonomiske krav til den vordende adoptivfamilie, boligforhold, helbredsattest og alder m.m. er forhold, der absolut virker selektive. Dette sammen med den kendsgerning, at vore politikere åbenbart endnu ikke har forståelse for, at et barn, der måske har levet på et børnehjem i et U-land, og som pludselig omplantes til et helt andet miljø i et andet land, må have samme behov for forældrenes omsorg og pleje (om ikke endnu mere?) som biologiske børn. Adoptivforældre må have samme muligheder for at give et adoptivbarn en god start i samfundet som biologiske forældre.

Der er mange opgaver for en forældreforening, men det viser blot behovet.

Man kunne tænke sig forældreforeningens struktur opbygget med en hovedbestyrelse, hvis medlemmer har hver sit ansvarsområde. For at arbejdet ikke skal blive uoverkommeligt, kunne man give hb-medlemmerne mulighed for at drage nytte af forældre med særlig ekspertise eller erfaringer. Dette system fungerer udmærket i øjeblikket.

Vore lokalforeninger laver et stort arbejde i form af orienteringsmøder om adoption i almindelighed, kurser og seminarer for vordende adoptivforældre, og endelig har de kontakt med de enkelte adoptivfamilier, med journalister og politikere. Lokalforeningerne skal naturligvis bevares.

Det bliver måske nødvendigt med en ændring af det nuværende medlemsskab. Der kunne tænkes at være:

- A) Aktive medlemmer med stemmeret ved generalforsamlingen (kontingent på f.eks. 150 kr. pr. år).
- B) Passive medlemmer (støttemedlemmer) uden stemmeret ved generalforsamlingen (kontingent på f.eks. 75 kr. pr. år).
- C) Abonnement (på f.eks. 75 kr. pr. år).

Alle foreningens medlemmer skal naturligvis have tilsendt vores blad, som måske skal udkomme 12 gange pr. år. De personer, der har fjernadopteret et barn, bør have mulighed for gratis at blive passivt medlem. Ønsker man at blive aktiv medlem, må man betale et ekstra beløb på 75 kr. pr. år.

Det giver mulighed for en meget stor medlemskreds, hvilket må være ønskeligt.

Vi har endnu ikke lagt os helt fast på foreningens politik. HB har sendt et oplæg ud til lokalforeningerne, som har haft mulighed for at bearbejde det i 2 måneder. Når der her offentliggøres, hvilke tanker der rører sig, skal det opfattes således, at det stadig er muligt at få indflydelse på det endelige resultat, som naturligvis skal godkendes på en generalforsamling.

- 1) Udgangspunktet for foreningens arbejde må fortsat være FN's 10 punkts erklæring om barnets rettigheder (se vores folder). Disse rettigheder kan kun opnås, dersom barnet
 - a) vokser op hos sine biologiske forældre
 - b) har forældrene ikke muligheder (sociale, økonomiske og helbreds-mæssige m.m.) for at give barnet en opvækst, hvor barnets 10 rettigheder er tilgodeset, bør man til-

ikke kun hos forældre

~~stræbe at lave en form for sponsorship~~ i hjemlandet, så børnene kan få mad, lægehjælp m.m. samtidig med, at de bevarer kontakten med deres biologiske forældre, hvorved de bevarer deres nationale egenart og kulturelle baggrund

- c) har barnet ingen forældre eller pårørende, barnet kan have tilknytning til, bør det bortadopteret i erkendelse af barnets behov for at vokse op i tæt kontakt med andre mennesker. Barnet bør vokse op som adoptivbarn i sit hjemland. Er dette ikke muligt, bør det vokse op som adoptivbarn i et andet land.
- 2) Foreningen arbejder for udbredelse af adoptionsideen.
 - 3) Under hensyntagen til de involverede børns tarv bør den vordende adoptivfamilie godkendes ved en forundersøgelse. Hensigten må være at finde en velegnet familie til et barn - og ikke omvendt.
 - 4) Hensynet til de involverede børns tarv må indebære, at alle myndige personer i Danmark må have mulighed for at få en forundersøgelse med henblik på at adoptere et barn. Man bør ikke på forhånd udelukke nogen fra en forundersøgelse (alderskrav, den ene ægtefælles sygdom m.m.), da der må ske en forundersøgelse i hvert enkelt tilfælde for ikke på forhånd at udelukke en velegnet familie til et barn. *Når der*
 - 5) Det er forældreforeningens opgave at støtte og vejlede adoptionssøgende før, under og efter forundersøgelsen og barnets ankomst.
 - 6) Adoptionssøgende skal trygt kunne henvende sig til forældreforeningen, da denne ikke på nogen måde må fremkomme med en negativ bedømmelse af de adoptionssøgende. Det er ikke vor opgave at vurdere, om et afslag er (u)rimeligt. I tilfælde af afslag kan forældreforeningen tilbyde hjælp og vejledning ved anke. Dette kommer til at indebære, at forældreforeningen kan komme til at hjælpe med at anke et "tilsyneladende rimeligt afslag". Dog kan sagsbehandleren ud fra erfaringer og kendskabet til de fortrolige anmærkningscirkulærer fra adoptionsnævnet prøve at forklare "klienterne", at deres sag evt. er ret håbløs, men ønskes der hjælp, skal den gives.
 - 7) M.h.t. dansk lovgivning skal foreningen fortsat arbejde for en ligestilling mellem biologiske- og adoptivforældre, så adoptivbørn får samme muligheder som biologiske børn.
 - 8) Foreningen arbejder for ændring af lov nr. 65 af 1. april 1914, eller i det mindste myndighedernes fortolkning af denne. Desuden ønsker vi repræsentation i adoptionsudvalget og adoptionsnævnet.
 - 9) Foreningen bør samle alt tilgængeligt materiale (undersøgelser, statistikker, love, bekendtgørelser, cirkulærer, godkendelseskriterier o.l.) fra ind- og udland. Foreningen bør belyse alle aspekter ved adoption. Hvor der mangler viden om relevante aspekter, bør foreningen arbejde for igangsættelse af undersøgelser.
 - 10) Foreningen bør oplyse vordende adoptivforældre om, hvilken risiko og hvilket ansvar det er at adoptere et barn, så man er parat til at tage opgaverne op, når de kommer, eller i givet fald at erkende, at man ikke magter det efter nærmere eftertanke. Endvidere bør foreningen arbejde for, at der arrangeres kurser for adoptivforældre, så de får mulighed for at gennemgå et forældrekursus.
 - 11) Foreningen bør følge udviklingen indenfor de faglige områder, der har med adoptionsbehandling at gøre, påse at medarbejdere informeres om tilgængeligt materiale og foreningens erfaringer, således at informationsniveauet til enhver tid er på højde med den tilgængelige ind- og udenlandske viden. Dette kan ske gennem tilbud om undervisningsassistance og kursustilrettelæggelse.

- 12) Foreningen bør søge kontakt evt. samarbejde med danske og udenlandske organisationer med lignende formål som Adoption og Samfund.
Lokalforeningerne bør søge et samarbejde på lokalt plan med de amtslige socialcentre, på centralt plan mellem hovedbestyrelsen og de adoptionsformidlende organisationer samt adoptionsnævnet.
- 13) Foreningen bør holde sig orienteret om danske institutionsbørn og deres forhold.
- 14) Man kunne også tænke sig muligheden af, at vi skulle gå ind i et hjælpeprogram for børn i U-lande.
Det er naturligvis et stort spørgsmål, om vi i det hele taget skal gå ind i dette arbejde, for det er mit indtryk, at f.eks. SOS børnebyerne fungerer udmærket. Vi har selv fjernadopteret en tibetansk dreng, hvis forældre ikke har råd til at have drengen hjemme. Det er helt givet, at denne dreng vil være egnet til at blive anbragt i en børnelandsby, når han samtidig kan bevare forbindelsen med sin familie.
Men der må være et næsten ubegrænset behov for lokaliteter, hvor børn kan få mulighed for at få et ekstra måltid mad, vitaminer, tøj og lignende. Måske en form for "fritidshjem", hvor børn kan få suppleret de daglige fornødenheder samtidig med, at de stadig bor hjemme hos deres forældre eller pårørende. Måske vil det også være muligt at tilbyde undervisning.
Det kunne måske arrangeres i form af sponsorship, hvor man kunne få lejlighed til at følge et bestemt barns opvækst og udvikling mod at betale et beløb på f.eks. 50 kr. pr. måned (passivt medlem).
Hensigten skal primært være at øge så mange børns levestandard som muligt. Men jeg vil heller ikke lægge skjul på, at det også er af betydning, at vi får flere kontakter og derigennem mulighed for at få forbindelse med flere adoptionsegnede børn. Hvorfor ikke prøve at kombinere ønsket hos vi mange, der ønsker at adoptere et barn, med at give forældreløse børn mulighed for at skabe sig en forhåbentlig bedre tilværelse som adoptivbarn i et fremmed land.
At der ikke er børn nok til adoption er en påstand, som man hører den ene gang efter den anden. Vi påstår, at der må være langt flere adoptionsegnede børn, problemet er blot at bevise det. Men spørgsmålet er, om vi skal gå aktivt ind i at "fremskaffe" de adoptionsegnede børn. Uden at søge nye metoder kommer vi vel ingen veje. Selv om der ikke fremkommer ret mange adoptionsegnede børn, mener jeg hensigten alligevel må være nået ved, at også vi gør et stykke arbejde for at hjælpe børn verden over.
Det er givet, at det skal gøres på en etisk forsvarlig måde, så det kræver mange overvejelser.
Det må ikke være mere belastende for hovedbestyrelsen, end at et enkelt HB-medlem formidler kontakten med de voksne personer, der skal drive "fritidshjemmet" (et dårligt udtryk). Samtidig skal HB-medlemmet også være ansvarlig for pengeoverførsler m.m. Angående de økonomiske forhold må der ikke ske nogen sammenblanding mellem foreningens økonomi og de midler, der kommer ind ved sponsorship eller frivillige bidrag. Disse beløb skal gå ubeskåret til "fritidshjemmene".
Der er vel mange adoptivforældre, der allerede har tegnet fadderskaber, men det kunne måske tænkes, at man ville påtage sig et til. Ligeledes giver dette arrangement også mulighed for, at de ægtepar, der får afslag ved en forundersøgelse, kan bruge deres arbejdskraft på dette område, hvis man skulle have lyst og overskud til det.
Måske skal vi forkaste dette arbejdsområde, måske skal vi blot vente, til vi føler, vi har bedre muligheder for at gennemføre det, men hvad mener du?

Boganmeldelse:

Barbara Tizard: ADOPTION - A SECOND CHANCE. Open Books Publishing Ltd., 11 Goodwin's Court, London WC2N 4LB, 1977.

For nylig er jeg blevet gjort bekendt med, at der er udkommet 2 bøger i England, som gør op med John Bowlby m.fl.'s teorier om, at institutionelle skader hos småbørn medfører psykiske tilstande, der forhindrer dem i senere i livet at knytte nære kontakter. Udover ovennævnte er der tale om: Ann M. Clarke and A. D. B. Clarke: Early Experience, Myth and Evidence, Open Books Publishing Ltd., 1976, som jeg ved en senere lejlighed skal komme tilbage til. Det er beviser, som jeg egentlig tror, danske socialarbejdere, der har arbejdet med adoption, i flere år har kunnet konstatere.

Adoption - A Second Chance er resultatet af en undersøgelse af en gruppe institutionsbørn, der dels bortadopteret i alderen 2 - 4 1/2 år gamle, dels 5 - 7 1/2 år gamle, dels hjemgivne børn til en evt. begge biologiske forældre og endelig de resterende børn, der enten forbliver på institutionen eller placeres i plejehjem. Som kontrolgruppe har forfatteren valgt en gruppe børn fra Londons arbejderklasse, udvalgt efter forældrenes sociale status i den udstrækning man har ment det svarede til institutionsbørnenes biologiske forældres sociale status.

Det drejer sig om en forholdsvis lille gruppe børn, men undersøgelserne, der er foretaget af psykologer, mens børnene var på børnehjemmet, når hvert enkelt barn er 4 1/2 år gammelt og igen når det er 8 år gammelt, er særdeles grundigt gennemførte og nødvendige forbehold er taget, hvor det skønnes rimeligt. De første to grupper adoptivbørn bestod af 21 drenge, heraf 7 af blandet race (engelsk/vestindisk, engelsk/indisk) og 9 piger, heraf 2 af blandet race, den anden adoptionsgruppe bestod af 5 børn. Hjemgivne børn i den første gruppe er på 15 og den anden gruppe på 8 børn, ligeledes både hvide og blandingsbørn. Undersøgelsen beskriver i detaljer forholdene på børnehjemmet, hvor man ud fra de bedste hensigter stiler mod at undgå nære kontakter mellem børn og voksne ud fra den antagelse, at børnene kun er der midlertidigt. Kun en enkelt person, nemlig forstanderinden, er den samme under børnenes ophold på børnehjemmet, idet afdelingslederne kun er i deres stillinger i 1 år, hvorefter de skal videre for at skaffe sig nye erfaringer af hensyn til deres karriere. De øvrige ansatte er enten under uddannelse og derfor kun i korte perioder på afdelingen og resten er unge piger, der er i et halvt års forpraktik.

Børnehjemmet er veludstyret, og opdragelsen af børnene svarer nærmest til den middelklassebørn får, når de vokser op i så vel-situeret et hjem, at de kun sjældent ser forældrene og har daglig omgang med en barnepige, der også hyppigt skifter.

Børnene opdrages til at henvende sig til de voksne om hjælp, en opdragelsesmåde, der skaber stærk konkurrence og øger aggressiviteten mellem børnene.

De børn, der først bortadopteret er piger, hvilket sker, så snart mødrene har givet afkald på dem. Dernæst de bedst gavede drenge. Ligesåvel som piger bortadopteret før drenge, bortadopteret hvide børn før blandingsbørnene. Tilsyneladende er socialarbejderne betænkelige ved at medvirke ved anbringelsen af blandingsbørn i hvide familier, og de forsøger, mere eller mindre ubevidst, ud fra en antagelse om, at barnet vil få det bedst i sit biologiske hjem, at presse en af forældrene til at tage barnet til sig. Dette uanset at barnets eget miljø består af en enlig engelsk mor i meget fattige kår, ofte med et eller flere børn hos sig.

Årsagen til børnenes sene adoption er ikke kun, at de biologiske forældre tøver med at give afkald på barnet, men ligeså ofte, at det tager en rum tid før et barn frigivet til adoption har fået sine forhold så godt oplyst - med henblik på eventuelle arvelige belastninger - at man tør bortadoptere det.

De hjemgivne børn er, som det også fremgår af ovenstående, dels børn, det ikke har været muligt at finde adoptivhjem til, dels børn, som den, evt. de, biologiske forældre mere eller mindre er blevet presset til at hjemtage og nogle få børn, som en mor/far evt. bedsteforældre ikke har kunnet give afkald på. Alle børn har kun sjældent haft kontakt med deres forældre, oftest har de kun set forældrene 2-3 gange tidligere.

Adoptivforældrene er for de flestes vedkommende ægtepar i 40'erne, nogle endog i 50'erne, de er hyppigt barnløse eller har voksne børn. Socialt er de bedre stillede end de biologiske familier og tilhører middelklassen, men der er enkelte par, der tilhører arbejderklassen.

De biologiske forældre er i mange tilfælde fra arbejderklassen, de fleste mødre er ugifte ved barnets fødsel, eller moderen er gift og hendes ægtefælle kan ikke acceptere barnet, når han ikke selv er fader til det. Børnene har enten ældre eller yngre søskende, ofte er der netop kommet en stedfar eller stedmor ind i billedet, der er den egentlige årsag til at hjemtagelsen sker netop på dette tidspunkt. Social bistand er i mange tilfælde familiens væsentligste indtægtskilde.

Undersøgelsen er særdeles omfattende og detaljeret beskrevet og i en sådan anmeldelse kan man kun gengive nogle af de mest iøjnefaldende træk.

F.eks. er der væsentlige forskelle i fremgangsmåden ved hjemgivelse og ved adoption. Mens en biologisk mor eller far med få timers varsel kan hjemtage et barn, som de kun har set nogle få gange, kræves en langstrakt procedure før adoptivforældre og adoptivbarn kan forenes, proceduren er længere jo ældre barnet er, og består i, at adoptivforældrene ser barnet, besøger det i længere og længere tid for efterhånden at få det på week-end. For de ældste børns vedkommende trækker proceduren ud i adskillige måneder.

Bemærkelsesværdigt er det, at endskønt mange af de hjemgivne børn kommer til at leve under meget vanskelige forhold sammenlignet med forholdene på børnehjemmet, accepterer de hurtigt forholdene og har intet ønske om at vende tilbage til tilværelsen på børnehjemmet. Adoptivbørnene har, så snart de har fået kontakt med adoptivforældrene, meget svært ved at vente på den endelige anbringelse, og ingen ønsker senere at vende tilbage til børnehjemmet.

En anden forskel er, at de biologiske familier hjemtager barnet uden at spekulere på, at der skal tages særlige hensyn til barnet i overgangsperioden. Tværtimod kommer børnene hjem i en alder, hvor man forventer de kan klare sig selv, og de sendes derfor straks ud i kammeratskabslivet på gaden, i skolen, og forældrene gør intet særligt for at få kontakt med dem. Adoptivforældrene er i de allerfleste tilfælde mennesker, der i årevis har søgt et barn og nu endelig har fået et. De er forberedt på at give barnet af deres overskud af tid og kræfter, de er i besiddelse af et stort behov for at have med et lille barn at gøre (de har alle søgt et yngre barn end det de har fået!). At de problemer, man observerer hos børnene er, at de er opmærksomhedskrævende og klæbende, generer ikke adoptivforældrene. De accepterer også barnets adfærd, når det er mere barnligt end svarende til dets alder, og de nyder at hjælpe det med af- og påklædning, vask m.m. Også i tilfælde, hvor barnets adfærd er således, at kammeraterne afviser det, betragter adoptivforældrene det som naturligt og et udtryk for, at barnet har et ønske om og foretrækker forældrenes selskab frem for kammeraternes.

Børnenes relativt lave intelligens betyder tilsyneladende heller ikke stort for adoptivforældrene, det, der tæller, er, at barnet er dybt og inderligt knyttet til dem.

Som det har været fremhævet i tidligere undersøgelser, stiger adoptivbørns intelligenskvotient normalt i tiden umiddelbart

efter placeringen og nærmer sig ofte adoptivforældrenes for dog på et senere tidspunkt alligevel at ligge betydeligt nærmere de biologiske forældres. I denne undersøgelse er der en tilsyneladende stigning i intelligenskvotienten hos børn, der er anbragt i middelklassehjem og inden deres 4 1/2 år. Derimod findes denne stigning ikke hos de senere anbragte børn og de børn, der er adopteret i arbejderklassen. Blandt de hjemgivne børn er stigningen kun i enkelte tilfælde mærkbar, den er snarere faldende generelt set.

Som grunde til successen i adoptivhjemmene nævnes, at adoptivforældre mangler den kritiske holdning overfor barnet som biologiske forældre ofte har, deres holdning er varm og støttende uanset hvad, der sker.

Blandt de hjemgivne børn klarer de to børn sig bedst, der er blevet hjemgivet til henholdsvis en enlig, ugift mor uden børn, og en enlig mor med større børn, der også kommer til at virke som forældre. De øvrige hjemgivne børn fremviser de samme problemer, som de adopterede, er opmærksomhedskrævende og klæbende, men udviser desuden en lang række psykiske forstyrrelser, såsom tics, neglebidning, nervøse vaner som hovedrullen, rokken og slåen hovedet mod sengekanten, de klarer sig dårligt i skolen og 2/3 er allerede henvist til læge på grund af adfærdsvanskeligheder. Ingen af dem har fået et nært tilknytningsforhold til forældrene.

En enkelt ting, der kan trækkes frem her, er, at stedfædre til de hjemgivne børn ikke viser dem nogen som helst interesse, hvorimod adoptivfædre tilbringer en stor del af deres fritid sammen med børnene, er højt motiverede for at være sammen med dem, og far-søn båndene ses ofte at være usædvanligt stærke.

På nær 2 adoptivbørn tilpasser alle sig adoptivhjemmene. I et tilfælde har drengen været nært knyttet til to afdelingsledere på børnehjemmet, han har en over-gennemsnitlig intelligens og har aldrig udvist problemer af nogen art, børnehjemmet forventer, at han vil tilpasse sig særdeles godt i adoptivhjemmet. Imidlertid placeres han i et hjem, der ikke har noget egentligt motiv eller ønske om et adoptivbarn, men udelukkende gør det af godgørelse og efter pres fra deres kirke. Drengens hele adfærd og fremtoning er ændret betydeligt under opholdet hos adoptivforældrene, fra at have været en frisk og frimodig, særdeles kvik lille fyr, er han nu en indadvendt, sky og ængstelig dreng, der slet ikke knytter sig til nogen af adoptivforældrene. Hans skolepræstationer er dårlige og hans intelligenskvotient er dalende. Adoptivforældrene skyder skylden på børnehjemmets uheldige indflydelse, mens forfatteren mener, at ethvert barn ville vantrives i dette hjem.

Men adoption er som helhed den lykkeligste udvej for disse børn, og endskønt to af adoptivbørnene ikke tilpasser sig deres nye miljø, vil forfatteren alligevel tilskynde socialarbejdere i videre udstrækning at arbejde henimod en adoption fremfor en hjemgivelse på et senere tidspunkt til en biologisk mor, der er henholdende og usikker overfor, om hun overhovedet kan magte opgaven.

Undersøgelsen har vist, at selv børn, der adopteres på et relativt sent tidspunkt i deres barndom med en noget forsømt baggrund hvad angår personlige tilknytningsforhold, er i stand til at forme stærke og varige bånd i nye familieforhold, når disse viser sig at være udsprunget af et ægte og varmt ønske om at få og være noget for et barn. Forfatteren nævner, at alt endnu ikke er sagt om, hvorledes det går disse børn i fremtiden, puberteten siges jo at være en periode, hvor store problemer opstår, men Bohman har i sin svenske undersøgelse vist, at problemerne i adoptivhjemmene på det tidspunkt var minimale i forhold til dem, familierne havde været udsat for i tiden inden.

Bogen indeholder også et kapitel om blandingsbørnenes forhold.

Vi kan ikke her i landet sammenligne vore forhold med de engelske, men det er alligevel rigtigt, som forfatteren gør opmærksom på, at adoptivforældre er tilbøjelige til at overse, at børnene ikke kun er engelske, men "black English". Når børnene opholder sig i "hvide" omgivelser, oplever de sig selv som hvide, og er ikke forberedt på de reelle forhold, der vil møde dem, når de ikke længere er beskyttede af forældrene. Kun et par adoptivforældre tog problemet op med barnet, idet de lærte det at være stolt af sin farve, i de øvrige hjem mente man, at det var nok at give barnet kærlighed. Forfatteren er bekymret for, at børnene med denne opdragelse ikke bliver robuste nok til at møde realiteterne senere i livet.

Det er en nyttig bog for alle, der arbejder med adoptivbørn, plejebørn og børn på institution. Skulle vi herhjemme drage nogen konklusion af den, må det være, at det kan lade sig gøre at adoptere børn helt op til 7 års alderen med succes til gavn og glæde for begge parter, når adoptivforældrenes ønske er ægte og udspringer af et sundt og naturligt behov for at have med børn at gøre med alt hvad dette indebærer af glæder og sorger. Forældrenes alder er væsentlig over den alder, vi tillader herhjemme ved adoption, og synes ikke at formindske forældrenes kræfter og engagement i børnene, snarere tværtimod. Det synes heller ikke at være afgørende i hvilken social klasse børnene adopteres, idet adoptivbørnene, der kom i arbejderklassen, også trivedes vel, ligesom forældrene udviste et ligeså stort engagement som middelklasseforældrene. Kun få børn i adoptionsgruppen var ikke i stand til at knytte sig til adoptivforældrene og omvendt, men skylden lå her i ligeså høj grad hos forældrene som hos børnene.

Jeg vil meget anbefale bogen til læsning.

Gerda Skovmand Madsen

CHE THIVA 1 ÅR

Fra brevkassen i KVINDER nr. 19, april 1978.

Til brevkassen.

Jeg er 32 år og alene med en pige på 2 1/2 år. Jeg vil meget gerne have et barn til og spørger derfor, om I mener, at jeg kan blive kunstigt insemineret. Jeg er blevet fritaget for at oplyse, hvem der er far til min datter, og jeg har ingen forbindelse med ham. Jeg har for flere år siden været gift og har fortsat intet ønske om at leve i parforhold, da jeg lever i et skolemiljø, hvor vi begge har mulighed for de kontakter, vi har brug for.

Jeg synes, at det er vanskeligt at blive gravid igen på samme måde, da min datter bliver mere bevidst med hensyn til, hvem jeg er sammen med. Jeg vil gerne have lige vilkår for begge børn, hvorfor jeg er standset ved denne løsning, da den tiltaler mig meget.

Jeg kunne forestille mig, at man måske var mere liberal og forstående nogle steder i landet end andre, hvorfor jeg selvfølgelig er indstillet på at opsøge disse. Jeg ved, at der er lange ventelister, så derfor skal jeg også igang nu, da alderen ellers kan blive grunden til afslag.

Jeg har også gennemtænkt muligheden med at adoptere, men er gået bort fra den igen, da det er næsten umuligt - loven fortolkes således, at enlige ikke kan komme i betragtning - jeg har forespurgt på amtet.

For at sikre min datter officielt har jeg tegnet en livsforsikring og desuden oprettet et testamente, der bestemmer, at min bror og svigerinde skal bestemme, hvad der skal ske med hende, hvis jeg dør.

Jeg har læst meget om kunstig insemination, men aldrig at der var tale om en enlig, og jeg er meget spændt på, om I kan råde mig. Jeg er i kontakt med et forstående lægehus, hvorfor eventuelle henvisninger ikke vil blive noget problem.

Jeg synes, jeg har en masse tanker og overvejelser, som jeg godt ville fortælle om, men slutter, da det ellers bliver for langt. Jeg er heldigvis ikke alene med disse tanker, da jeg helt åbent taler med venner og familie om disse ting og får megen støtte.

Kærlig hilsen,

Inger

Kære Inger

Der findes her i landet kun et sted, hvor man, så vidt vi ved, har foretaget kunstig insemination på en enlig kvinde. Dette sted kan man kun henvises til, hvis man bor i det pågældende amt, og det er ikke tilfældet for dit vedkommende.

Hospitalet ønsker heller ikke, at det skal kendes officielt, men vi nævner alligevel, at det har fundet sted, fordi vi mener, at det er urimeligt, at det iøvrigt ikke kan lade sig gøre.

Det er urimeligt, at man som kvinde skal gå tiggengang hos en mand for at blive gravid, når der findes andre muligheder. Vi synes, at du og andre med samme ønske skal rette henvendelse til de hospitaler i jeres amt, der udfører kunstig insemination, evt. til Rigshospitalet i København, om ikke andet så for derigennem at udøve politisk pression. Vi tror ikke, der kommer noget ud af det i første omgang, men vi må have en debat omkring det igang.

En anden mulighed er at kontakte en gynækolog i England. Der er adskillige gynækologer, der udfører insemination på enlige eller lesbiske piger der. En voldsom politisk debat om dette var omtalt i Politiken søndag d. 5. februar. Der var nævnt flere gynækologer ved navn, men ellers tror vi, med held du kan kontakte engelske kvindegrupper.

Hilsen,

Lægegruppen

Lidt om jura.

I den danske indfødsretslov er der nu indført en ny § 2 A, hvorefter overøvrigheden d.v.s. statsamterne nu kan afgøre, hvorvidt betingelserne for, at et udenlandsk adoptivbarn kan få dansk statsborgerskab, er opfyldte og derefter udfærdige et indfødsretsbevis for barnet.

Hersker der tvivl om at betingelserne er til stede, afgøres dette af indenrigsministeriet, ligesom det altid tidligere d.v.s. før dette cirkulæres ikrafttræden var indenrigsministeriet alene, der udstedte indfødsretsbeviserne.

Lovændringen kom 29.3.1978, og cirkulæret er fra 7.12.1978. Hvad går så de i § 2 A nævnte betingelser ud på?

1. Adoptionsbevillingen skal være meddelt af en dansk myndighed.
2. Begge adoptanter (eller den enlige adoptant) skal være dansk statsborgere.
3. Både barnet og forældrene skal have bopæl her i landet.
4. Ansøgning om dansk statsborgerskab skal være søgt inden barnets 7. år.

Det skal ved pas, statsborgerbevis eller lign. erklæring være bevis, at adoptivbarnet er statsborger i et af følgende lande: Bangladesh, Indien, Korea (ikke den demokratiske republik, Nordkorea), Finland, Norge, Philippinerne, Sri Lanka (Ceylon), Sverige, Thailand.

Såfremt der hersker tvivl om opfyldelsen af disse betingelser, bliver det indenrigsministeriet som ovenfor nævnt, der afgør sagen.

Der stilles ikke krav om, at man skal anvende et særligt skema, til denne ansøgning. Praksis er nu, at man kan ansøge om det danske statsborgerskab samtidig med at der ansøges om adoption af barnet, og ansøgningen skal underskrives af begge forældre. Endvidere skal fødselsattester vedlægges samtidig med at begge forældre skal erklære, at de er født her i landet. Efter at barnet har opnået dansk statsborgerskab, giver overøvrigheden d.v.s. statsamtet meddelelse herom til følgende instanser: Folkeregisteret i den kommune, hvor barnet bor, politimesteren i opholdskommunens politikreds, rigspolitichefen (tilsynet med udlændinge), indenrigsministeriet samt til de adoptionsformidlende organisationer, der har medvirket til adoptionen samt direkte til den ambassade for det land, hvor barnet hidtil har været statsborger.

Forinden forældrene får tilsendt indfødsretsbeviset skal nogle af de fremmede ambassader have tilsendt de gyldige udenlandske pas/statsborgerbeviser, som er blevet udfærdiget for barnet.

Ved udfærdigelsen af papirerne til de fremmede ambassader, skal det iagttages, at der ikke må gives meddelelse om hvor barnets nuværende bopælskommune eller adresse er.

Hvad angår det sidstnævnte, kan enhver adoptivforældre købe den årligt vedtagne lov om indfødsret, hvor hvert enkelt adoptivbarn står nævnt ved navn, men ikke ved bopæl eller kommune.

Elisabeth Pedersen

Børnekommissionen har netop udsendt

Vi mener
om
småbørn i Danmark.

Adoptioner?

Alle henvendelser vedrørende adoptioner omhandler adoptanters mulighed for barselsorlov. Mange af henvendelserne er fra adoptivforældre og/eller deres organisation "Adoption og Samfund". De ønsker en forbedring af adoptanters orlovsmuligheder og helst en ligestilling med biologiske forældre. En del foreslår en generel forlængelse af barselsorloven og herunder, at adoptanter ligestilles. En enkelt slår til lyd for en bedre vejledning af adoptivforældrene inden modtagelsen af barnet og efterlyser en mulighed for rentefrie lån til dækning af omkostningerne i forbindelse med adoption.

Udklip fra: 8.4.20, 8.4.38 og 8.4.35:

Vi finder det ganske urimeligt at der ikke er absolut ligestilling mellem adoptivforældres orlovsbetingelser og biologiske forældres barselsorlov. Vi tænker på orlovens varighed og på den udtalte økonomiske forskelsbehandling, der finder sted fra statens side vedr. udbetaling af dagpenge.

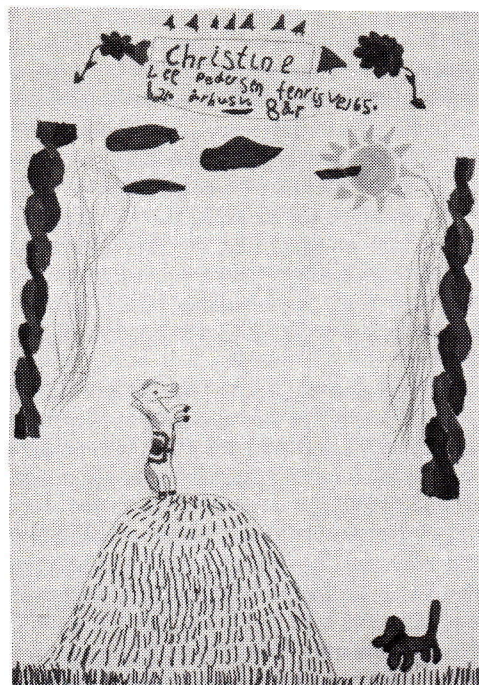
Vi synes man her burde arbejde for en ændring af adoptionsloven derhen, at man ligestillede en adoption af et spædbarn med det at føde sit eget barn, således at der også blev ydet en 3 måneders (mindst) orlov med løn ved adoption.

Adoptivforældre skal så vidt muligt ligestilles med almindelige forældre.

Der er mange forskellige bidrag, uddrag af bidrag til kommissionens arbejde fra skoler, enkeltpersoner, institutioner og eksamensopgaver fra uddannelsesinstitutioner.

Bidrag om adoption fra enkeltpersoner og grupper er der mange af, ligesom Adoption og Samfund står for 2 bidrag.

Gerda Skovmand Madsen

ADOPTION OG SAMFUND

udkommer igen den 10. juni og da med temanummeret: Barnløshed. Vi har en enkelt større artikel liggende, men ville gerne have lidt flere udsagn om, hvorledes barnløsheden er blevet oplevet, hvilke tanker man gør sig, hvilke forhåbninger og forventninger man har, og hvad man kan gøre for at klare problemet.

Desuden kommer der en anmeldelse af Myth and Evidence, en gennemgang af nyere forskning omkring børns tidligere oplevelser, og hvorledes det går dem senere. Her er en række undersøgelser over adoptivbørn, især lidt ældre og ældre adoptivbørn. Meget tyder på, at adoptivforældre netop er i stand til at give børnene det, de savner, og det nye hjem netop medvirker til at hindre varige skader efter belastende oplevelser i de første leveår. Men det kommer vi tilbage til. - Der vil endvidere komme en anmeldelse af forskning omkring udenlandske adoptivbørn i USA.

Vi har haft forhandlinger med trykkeriet, der nu oplyser, at vi gerne må sende farvefotos, når de er gode og klare, idet der er en tendens til at farvebilleder nu om dage er gode, mens de sort-hvide ikke er af så god en kvalitet. De fleste af de billeder vi har anvendt i tidligere numre har dog været af særdeles god kvalitet og vi imødeser, at det bliver svært fortløbende at skaffe så gode billeder i sort-hvidt. Ligeledes vil vi gerne have børnetegninger, der kan anvendes som vignetter, evt. også nogle enkelte til forsiden.

Sidste nummers forside var fra en koreansk kalender og forestillede koreanske masker. Er der nogen, der er i besiddelse af lignende ting, vil vi også gerne have sådanne, så vi kan variere bladets udseende. Findes der f.eks. tegnere blandt læserne, kunne vi måske få nogle småtegninger, der kunne bruges som vignetter, måske til faste rubrikker? Vi synes, det ville være rart, om vi kunne gøre bladet lidt mere spændende!

Redaktionen

